

Arkivsaksnummer: 2019/17411-1

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 26.09.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	34/2019	11.10.2019

Rondane-Dovre NP - Vurdering av dronesøknader

Innstilling fra forvalter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i styremøte den 11.oktober 2019 vedtatt «**Matrise for behandling av søknader om bruk av drone i Rondane og Dovre nasjonalparker**» som retningsgivende for behandling av søknader om droneflyging i disse verneområdene, jf matrisen under.

Type søknad	Vurdering	Vilkår ved et ja/begrunnelse ved avslag
Forskning, naturdokumentasjon	Ja, på vilkår	Alltid ved dispensasjon: hensyn til verneverdier Styre unna sårbare områder på sårbare tider
Overvåking for samfunnstrygghet	Ja (vilkår om ikke akutt)	Styre unna sårbare områder på sårbare tider om ikke akutt
Naturprogram, presentasjon av verneområdene	Ja, på vilkår	Styre unna sårbare områder på sårbare tider
Forvaltning av verneområdene	Ja (vilkår om ikke akutt)	Styre unna sårbare områder på sårbare tider
Landbruksformål	Ja , men på vilkår	Styre unna sårbare områder på sårbare tider
Reiselivsdestinasjon, overordnet markedsføring	Ja, på vilkår i områder der vi ønsker trafikk	Ikke markedsføre aktiviteter til sårbare tider i sårbare områder. Styre unna sårbare område på sårbare tider.
Nyhetsformidling/riksmedia	Ja, på vilkår	Må være en alvorlig/viktig sak av stor allmenn interesse. Styre unna

Enkeltbedrift lokalisert ved/i verneområdene	Nei, krav om samordna søknad for reiselivsselskap/destinasjon	sårbare områder på sårbare tider. Presedensvirkning, jf. nml § 10 samla belastning. Kan elgges utenom verneområder eller avgrenses til opptaksformer som ikke trenger dispensasjon
Arrangement/konkurranser, promoterings-video	Nei	Presedensvirkning, jf nml § 10 samla belastning. Kan legges utenom verneområder eller avgrenses til opptaksformer som ikke trenger dispensasjon
Aktivietsfirma	Nei	
turdokumentasjon for grupper		
Private turer, film for sosiale media	Nei	
Underholdningsprogram	Nei	
Spillefilm	Nei	
Reklame	Nei	

Sekretariatet behandler søknader etter delegert fullmakt i tråd med denne matrisen. Generelt skal en bare gi dispensasjon der drone er *nødvendig* for oppdraget og *nytt* er dokumentert. Om alternativet er helikopter, skal drone benyttes dersom mulig.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 11.10.2019

Sekretariatet orienterte om saken. Det kom spørsmål fra et styremedlem hvordan Forsvarets aktiviteter ble vurdert i matrisen knyttet til bruk av drone. Etter utsjekk i etterkant av styremøte viser sekretariatet til at som for motorferdsel knyttet til militær operativ virksomhet bør bruk av drone til militær operativ virksomhet være unntatt. Bruk av drone i forbindelse med forsvarets øvingsaktivitet må omsøkes og vil falle inn under «ja, på vilkår» i matrisen, der en styrer unna sårbare områder på sårbare tider, på lik linje som søknad knyttet til overvåkning for samfunnstrygghet.

Vedtak

Enstemmig som innstilt.

Dokumenter i saken

- Verneforskrift Dovre nasjonalpark
- Verneforskrift Rondane nasjonalpark
- Brev fra direktoratet om droner og vurderinger knyttet til bruken av disse i verneområder datert 6.3.2019

Saksopplysninger

Bruk av droner regnes ikke som motorferdsel etter motorferdselsloven med forskrifter, og verneforskriftene legger samme definisjon av motorferdsel til grunn som motorferdselloven. Bruk av drone er derimot forbudt i Rondane og Dovre nasjonalparker som følge av § 3 punkt 7.2: «*Bruk av motor på isbor, modellfly, modellbåt o.l er forbudt*», jf brev fra Miljødirektoratet.

I landskapsvernområdene har en ikke denne bestemmelsen i § 3 punkt 7.2 som omtalt over. Det er likevel ikke tillatt med aktiviteter som skader verneverdiene, og ferdsel skal skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på landskap eller naturmiljø. Dyrelivet må ikke forstyrres.

Sekretariatet opplever et økt antall forespørsler og søknader om bruk av drone. Det gjelder både om hvilke regler som gjelder og hva som er søknadspliktig. Disse forespørslene og søknadene kommer i all hovedsak fra profesjonelle aktører som kjenner til at det er restriksjoner ved bruk av drone. Det er ikke tvil om at det er et stort informasjonsbehov knyttet til bruk av drone i verneområder. Det er ikke skilta med droneforbud i tilknytning til noen av innfallsportene til Rondane- eller Dovre nasjonalparker. Sammen med informasjon på våre nettsider må en vurdere behovet for dette.

Flere nasjonalparkstyre opplever stor pågang på dronesøknader og har de siste årene utviklet en praksis på vurdering og behandling av slike søknader. Særlig Jotunheimen-Utladalen har en stor saksmengde. Både Jotunheimen-Utladalen, Reinheimen og Dovrefjell nasjonalparkstyre har vurdert behandling av slike søknader i sak som har vært fremlagt fra de respektive sekretariater.

Selv om en i Rondane og Dovre nasjonalparker ikke har et tilsvarende stort antall søknader om bruk av drone som i Jotunheimen-Utladalen, synes det likevel hensiktsmessig å dra nytte av forvaltningspraksisen i andre nasjonalparker og ta et standpunkt vedrørende behandling av dronesøknader med ulike formål. Dette for å sørge for likebehandling og unngå å skape en presedens.

Med bakgrunn i økende forespørsler om bruk av drone i de store verneområdene i Rondane legger sekretariatet frem et forslag til matrise for behandling av dronesøknader. Matrisen er hentet fra fra tilsvarende sak i Reinheimen, Jotunheimen-Utladalen og Dovrefjell nasjonalparkstyre, i dialog med nasjonalparkforvalterne der.

Bruk av droner ved skjøtsel vil være unntatt fra forbudet i vernforskriften under den forutsetningen at skjøtselen er nødvendig og ligger innenfor hjemmelen i naturmangfoldlovens § 47. Det må også forutsettes at skjøtselen skjer i regi av eller på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten, jf. brev fra Miljødirektoratet av 6.mars 2019.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for Rondane nasjonalpark til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Det er en prinsipp sak der delegeringsreglementet legger myndigheten til nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Verneformålet i Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereleggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Verneformålet i Dovre nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

For begge nasjonalparkene gjelder formålet om at allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Begge verneforskrifter har også forbud mot bruk av drone i § 3 punkt 7.2.

Forvaltningsplan

Droner er ikke omtalt i forvaltningsplanen for de store verneområdene for Rondane som er fra 2009.

Naturmangfoldloven

Alle tillatelser må vurderes etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12, jf. § 7.

Presedens

Det er viktig at det legges opp til en praksis når det gjelder bruk av droner som ikke er skadelig for verneverdiene.

Vurdering

Ulempene og skadepotensialet ved bruk av droner er velkjent, både i forhold til friluftsliv og dyreliv. Samtidig kan bruk av droner ha stor nytteverdi, dette gjelder ikke minst når bruk av droner kan redusere kjøring på barmark eller redusere bruken av fly/helikopter. Sammen med motorferdsel er dronedyking et fremmedelement i vernområder og bør holdes på et minimum av hensyn til dyr, fugler og allmennheten og dens opplevelser av urørthet og stillhet. Bruk av droner i nasjonalparkene bør derfor som en grunnregel bli avgrenset til «nyttebruk». På bakgrunn av dette, samt hva andre verneområde styrer har lagt til grunn, er det utarbeidet en matrise for behandling av dronesøknader

For områder med forbud mot bruk av droner kan det for ulike aktiviteter vurderes å gi dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48. En matrise som er retningsgivende for hvilke aktiviteter som kan få dispensasjon på vilkår, vil forhåpentligvis sørge for at en når dette målet uten å måtte bruke mye tid på håndteringen av enkeltsøknader.

Sekretariatet behandler søknader etter delegert fullmakt i tråd med matrisen i innstillinga i saken. Generelt skal en bare gi dispensasjon der drone er nødvendig for oppdraget og nytten er dokumentert. Om alternativet er helikopter, skal drone benyttes dersom mulig.